

जन्म मृत्यू नोंदीप्रमाणे शहरातील अपंगांची नोंद
महानगरपालिका, नगरपालिका, नगरपरिषद व
नगरपंचायतीमध्ये करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-२०१३/मुमंस-३१/प्र.क्र.८८/नवि-२०
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक :- २० ऑगस्ट, २०१५.

वाचा:- शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-२०१३/मुमंस-३१/प्र.क्र.८८/नवि-२०, दिनांक ०४.१०.२०१३.

प्रस्तावना:-

अपंग प्रमाणपत्र सादर करणाऱ्या अपंगांची नोंदणी महानगरपालिका, नगरपालिका/ नगरपरिषदा, नगर पंचायतीच्या स्तरावरून करण्यासाठी नोंदणी रजिस्टरमध्ये नोंद घेण्याबाबत शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-२०१३/मुमंस-३१/प्र.क्र.८८/नवि-२०, दिनांक ०४.१०.२०१३ अन्वये सूचना देण्यात आल्या होत्या. तथापि सदर सूचनांचे पालन होत नसल्याबाबत शासनाच्या निदर्शनास आले आहे.

शासन परिपत्रक:-

शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण -२०१३/मुमंस-३१/प्र.क्र.८८/नवि-२०, दिनांक ०४.१०.२०१३ अन्वये महानगरपालिका, नगरपालिका/ नगरपरिषदा, नगर पंचायत क्षेत्रातील रहिवाशांची अपंगांच्या नोंदणी रजिस्टरमध्ये नोंद घेण्याबाबत देण्यात आलेल्या सूचनांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी व त्याबाबतचा अनुपालन अहवाल शासनास सादर करावा.

२. सदर परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१५०८२०११४१२६४२२५ असा आहे. हे शासन परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ज. ना. पाटील)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- २) मा. राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) प्रधान सचिव-१, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ४) सचिव-२, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ५) सचिव, सामाजिक न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) सर्व विभागीय आयुक्त / जिल्हाधिकारी
- ७) आयुक्त, सर्व महानगरपालिका
- ८) आयुक्त तथा संचालक, नगर परिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई
- ९) मुख्याधिकारी, संबंधित नगरपरिषदा / नगर पंचायत
- १०) निवडनस्ती (नवि-२०), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

जन्म मृत्यू नोंदीप्रमाणे शहरातील अपंगांची
नोंद महानगरपालिका, नगरपालिका,
नगरपरिषद व नगरपंचायतीमध्ये करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-२०१३/मुमंस-३१/प्र.क्र.८८/नवि-२०
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक :- ४ ऑक्टोबर, २०१३.

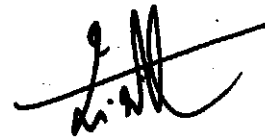
शासन परिपत्रक :-

सन १९९५ च्या अपंग पुनर्वसन कायदानुसार अपंगांच्या कल्याणार्थ काही तरतूदी करण्यात आलेल्या आहेत. त्यापैकी शहरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेला बजेटपैकी काही निधी हा अपंगांच्या कल्याणाकरिता खर्च करावयाचा आहे. तथापि, नगरपालिका /महानगरपालिकांकडे अपंगांची माहिती उपलब्ध नसल्याने हा निधी योग्य तऱ्हेने खर्च करण्यास अडचणी येतात. ज्याप्रमाणे नगरपालिका /महानगरपालिकांना जन्म मृत्यू नोंदणी करणे सक्तीचे आहे त्याच धर्तीवर अपंगांची नोंद नगरपालिका /महानगरपालिका स्तरावर करण्याबाबत मा. लोक प्रतिनिधींकडून शासनाकडे वारंवार मागणी करण्यात येत आहे.

२. यासंदर्भात अपंग प्रमाणपत्र सादर करणाऱ्या अपंगांची नोंदणी महानगरपालिका, नगरपालिका/नगरपरिषदा, नगर पंचायतीच्या स्तरावरून करण्यासाठी नोंदणी रजिस्टरमध्ये नोंद घेण्यासाठी आवश्यक असलेला विहित नमुना सोबत जोडला आहे. त्यानुसार प्रत्येक महानगरपालिका, नगरपालिका/नगरपरिषदा, नगर पंचायतींनी त्यांचे कार्यालयात सदर नमुन्याबरोबर नोंदणी रजिस्टर ठेवावे. तसेच संबंधित व्यक्ती ही त्या महानगरपालिका, नगरपालिका/नगरपरिषदा, नगर पंचायत क्षेत्रातील रहिवाशी असावी याबाबतही अपंगांच्या नोंदणी रजिस्टरमध्ये नोंद घेताना काळजी घ्यावी.

३. याप्रमाणे कार्यवाही सदर आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून सुरू करावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(प्र. शं. शेटे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
मा. राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
प्रधान सचिव-१, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
प्रधान सचिव-२, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
सचिव, सामाजिक न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
सर्व विभागीय आयुक्त / जिल्हाधिकारी
आयुक्त, सर्व महानगरपालिका
आयुक्त तथा संचालक, नगर परिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई
मुख्याधिकारी, संबंधित नगरपरिषदा / नगर पंचायत
निवडनस्ती (नवि-२०), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

रोट/एच-१९५२[४५०-१०-२०१३]-१

[कु. मा. म.]

अपंग बांधवांचे नोंदवही (रजिस्टर)

महापालिका / नगरपालिका/नगर पंचायत .....

अ.क्र.	नोंदणी तारिख	अपंगाचे पूर्ण नाव व पत्ता	वडीलांचे /पतीचे नाव व पत्ता	वय स्त्री/पुरुष	कुटुंबातील सदस्यांची संख्या	शिक्षण	अपंगात्वाचा प्रकार	अपंगाचे प्रमाणपत्र व टक्केवारी	प्रमाणपत्र देणा-या सक्षम अधिकाऱ्यांचे नाव, हुद्या व तपशील,	शेती	दारिद्र्य रेषेचा क्र.	आधार कार्ड क्र.	केंद्र / राज्य सरकारच्या निराधार व इतर योजनांचा लाभधारक आहे काय?	शासन योजनेतगत घरकुल मिळाले किंवा नाही	नोकरी / व्यवसायाची माहिती	शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७